

רשומות

הצעות חוק

26 ביולי 2000

2912

כ"ג בתמוז התש"ס

עמוד

הצעת חוק הרשויות המקומיות (תיקוני חקיקה) (שלילת הזכות להיבחר ולכהן בשל עבר פלילי),
התש"ס-2000 500

תיקונים עקיפים:

חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965

חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988

חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה) (תיקון מס' 2), התשנ"ח-1998

פקודת העיריות

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

מ ב ו א

במדינת ישראל, זכאי להיבחר כחבר מועצה וכראש רשות מקומית מי שהוא אזרח ישראלי בן 21 שנים ומעלה, הרשום בפנקס הבוחרים כתושב אותה רשות מקומית. לבר מן המגבלה על הזכות להיבחר מפאת היותו של אדם נושא משרות מסוימות, כגון עובד מדינה בתפקידים מסוימים, דין, קאדי או קאדי מדינה, או מפאת היותו פסול דין או פושט רגל, נאסר על אדם אשר חויב בפסק דין סופי על עבירה שיש עמה קלון, בתנאים המפורטים בסעיף 7(6) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן - חוק הבחירות), להיבחר כחבר מועצה או כראש רשות מקומית ואף להיכלל ברשימת מועמדים למשרות אלה.

מטרת הצעת חוק זו היא להסדיר את נושא פסילתם של מועמדים ופקיעת כהונתם של נבחרים, שהורשעו בעבירה שיש עמה קלון. מוצע כי עד לתחילת הכהונה יכריע בשאלת הקלון יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ואילו כשפסק הדין ניתן לאחר תחילה הכהונה, יהיה על בית המשפט להכריע אם יש בעבירה משום קלון.

הדין הקיים קובע תקופת צינון של חמש שנים מיום שפסק הדין המרשיע בעבירה שיש עמה קלון נעשה סופי, כשבשאלת הקלון מכריע בית המשפט.

העיקרון המונח ביסוד ההצעה הוא, שאדם שהורשע בעבירה ונידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים, וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים (במקום חמש) מהיום שגמר לשאת את עונשו, לא יהיה זכאי להיבחר, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ולראש הממשלה, אשר הוא שופט עליון, כי אין עם העבירה משום קלון.

ההסדר המוצע מחייב הענקת סמכות ליושב ראש ועדת הבחירות וכן מחייב את מחיקתה של פסקה 6(6) בסעיף 7 לחוק הבחירות, ולפיכך מוצע לעגן סמכות זו ולמחוק את הפסקה האמורה.

ההסדר המוצע רומה להסדר שהוצע לגבי מועמדים לכנסת (הצ"ח 2854, התש"ס, עמ' 309), עבר קריאה ראשונה במליאת הכנסת והונח על שולחן הכנסת לקריאה שנייה ושלישית. כל המונחים שבהם נעשה שימוש בהצעת חוק הרשויות המקומיות - משמעותם כפי שהוסבר בהצעה הנזכרת.

הצעת חוק הרשויות המקומיות (תיקוני חקיקה) (שלילת הזכות להיבחר ולכהן בשל עבר פלילי), התש"ס-2000*

תיקון חוק
הרשויות המקומיות
(בחירות)

1. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965¹ (להלן - חוק הבחירות) -

(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "מפלגה" יבוא:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית" - יושב ראש הועדה המרכזית לכנסת ולראש הממשלה שנבחר לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969²;

(2) בסעיף 7 -

(א) האמור בו יסומן "(א)", ובו, ברישה, במקום "כל אלה" יבוא "הוראות סעיף קטן זה ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב)";

(ב) פסקה (6) - תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו והוטל עליו עונש מאסר - הוא נשא את עונשו לפני אותו יום. ואולם אם הוטל עליו עונש מאסר של שנה ומעלה - עברו שש שנים לפחות מיום שגמר לרצות את עונש המאסר.

(7) הוא לא הוכרו פסול-דין לפי סעיף 8 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

(8) הוא לא הוכרו כפושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל, 1936, ואם ניתן לו צו שחרור החלטי לפי הפקודה האמורה או צו המבטל את ההכרזה משום שחובותיו של פושט הרגל שולמו במלואם - עברו שנתיים ממועד תחילתו.

מוצע למחוק את פסקה (6) ולהכפיף את הדרישות המפורטות בסעיף 7 להוראות סעיף קטן (ב), אשר יבוא בסופו של סעיף 7, ולפיו, אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר כחבר מועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל, לתקופה העולה על שלושה חודשים, וביום הגשת רשימת המועמדים טרם חלפו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה או עם העבירות שבהן הורשע, משום קלון.

העיקרון העובר כחוט השני הוא, כי עד שלא נקבע אחרת, עבירה שבשלה נקבעה תקופת מאסר בפועל של שלושה חודשים לפחות עם עבירה שיש עמה קלון, ועל כן יימנע מאדם להיכלל ברשימת מועמדים או לכהן, וכדי שיוכל להיות מועמד ולכהן, יהיה חייב להגיש בקשה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ולעמוד בנטל השכנוע כי אין בעבירה משום קלון. מוצע לקבוע, כי עבירות בשלהן לא נידון לעונש של מאסר הפועל, לא ישללו את הזכות להיבחר.

סעיף 1 לפסקה (1):

מוצע להוסיף לחוק הבחירות את ההגדרה "יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית", שהוא כאמור, יושב ראש הועדה שנבחר לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969.

לפסקה (2):

סעיף 7 לחוק הבחירות קובע כדלקמן:

הזכות להיבחר

7. זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנתקיימו בו כל אלה:

- (1) שמו רשום כפנקס הבוחרים לאותה מועצה;
- (2) ביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בן עשרים ואחת שנה ומעלה;
- (3) מקום מגוריו הקבוע ביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בתחום אותה רשות מקומית;
- (4) הוא אינו פסול לפי חוק הרשויות המקומיות והגבלת הזכות להיבחר, התשכ"ד-1964;

(5) הוא אינו פסול לפי סעיף 19 לחוק השופטים, התש"ג-1953, סעיף 18 לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, סעיף 15 לחוק הקארים, התשכ"א-1961, או סעיף 21 לחוק בתי הדין הרתיים הדרחיים, התשכ"ג-1962;

(6) הוא לא חוייב בפסק דין סופי על עבירה שיש עמה קלון תוך חמש שנים שקדמו ליום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו, או לאחר מכן; או - אם חוייב כאמור תוך למעלה מחמש שנים שקדמו ליום

הצעת חוק מס' 827/פ, הועברה לוועדה ביום י"ג בטבת התש"ס (22 בדצמבר 1999).
ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התש"ס, עמ' 157.
ס"ח התשנ"ט, עמ' 103.

(ג) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר מועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, כי אין עם העבירה או העבירות במצטבר שבהן הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון; לענין סעיף קטן זה -

"מאסר בפועל" - סך כל תקופות המאסר בפועל שעל הנידון לשאת ברצף אחר, לרבות מאסר על תנאי שהופעל, אף אם הוטלו בגזרי דין שונים;

"עבירה" - כל אחת מהעבירות שעליהן נדון לעונש של מאסר בפועל;

(ג) מועמד ברשימת מועמדים שנידון למאסר כאמור בסעיף קטן (ב) ופסק הדין נעשה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ולפני שהחל לכהן כחבר המועצה, לא יתחיל לכהן ושמו יימחק מרשימת המועמדים שבה היה כלול, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שאין עם העבירה או העבירות שבהן הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון."

(3) אחרי סעיף 7 יבוא:

7א. לענין אי הכללת שמו של מועמד ברשימת מועמדים ולענין מחיקת שמו של מועמד מרשימת מועמדים לפי סעיף 7, יהולו הוראות אלה:

"החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

(ז) מועמד יגיש לפקיד הבחירות יחד עם כתב ההסכמה הצהרה לענין סעיף 7(ב);

ד ב ר ו ה ס ב ר

אי הכללת שמו של אדם ברשימת מועמדים, וכן לענין מחיקת שמו של מועמד מרשימת המועמדים והוראות להפסקת כהונתו מרגע שנבחר והחל לכהן.

סעיף 35 לחוק הבחירות קובע את הדרישות החלות על הגשת רשימת מועמדים לפקיד הבחירות. סעיפים קטנים (ב) ו(ג) קובעים, כי רשימת מועמדים תכלול את שמות הזכאים להיבחר, שהסכימו להכללת שמותם ברשימה, וכן את חתימתם. לפי סעיף קטן (ח) רשימת מועמדים, בצירוף הסכמת המועמדים בכתב או במסמך, תוגש לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה-33 לפני הבחירות.

ההסדר המוצע זהה להסדר בהצעת חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 37) (הזכות להיבחר), התש"ס-2000, לגבי הזכות להיבחר לכנסת, אשר התקבלה בקריאה ראשונה.

במצב החוקי הקיים, אין התייחסות למי שנידון אחרי שהיה למועמד אך בטרם היותו חבר מועצה או ראש רשות. מוצע לתקן מצב זה ולהוסיף את סעיף קטן (ג) לפיו מועמד שנידון למאסר בפועל, ופסק הדין נעשה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ולפני שהחל לכהן כחבר המועצה, לא יתחיל לכהן ושמו יימחק מהרשימה.

האמור לא יחול אם יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית קבע, לבקשת מי שהורשע, כי בנסיבות הענין, אין בעבירות משום קלון.

לפסקה (3):

אדם המבקש להיות מועמד או להיבחר, עשוי להידון למאסר בפועל בשלושה עיתויים שונים: ראשית, טרם הגשת רשימת המועמדים, שנית, לאחר הגשת רשימת המועמדים אך לפני הבחירות, שלישית, לאחר הבחירות. מוצע להוסיף את סעיף 7א, ובו הוראות לענין

כיוון שלפי סעיף 7(ב) המוצע, לא זכאי להיבחר מי שנידון לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים, מוצע, כי יחד עם כתב ההסכמה יגיש מועמד לפקיד הבחירות הצהרה, לפיה הוא לא נידון לתשומת של שלושה חודשי מאסר בפועל בתוך שבע השנים שקדמו ליום הגשת הרשימה.

בסעיף 7(ב) המוצע נקבע, כי אדם שנידון למאסר כאמור, יהיה זכאי להיבחר אם קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירות משום קלון.

(2) (א) מועמד או מי שרוצה להיות מועמד שהורשע כאמור בסעיף 7(ב) ומבקש כי יושב ראש הועדה המרכזית יחליט כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, יגיש ליושב ראש הועדה בקשה בצירוף כתב האישום, פסק הדין וכל חומר אחר הנוגע לענין, לא יאוחר מהיום ה-32 שלפני יום הבחירות;

(ב) החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית תהיה סופית; ההחלטה המנומקת תימסר לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה-12 שלפני יום הבחירות;

(3) (א) נידון מועמד למאסר בפועל כאמור בסעיף 7(ב) בתקופה שלאחר הגשת רשימת המועמדים ולפני יום הבחירות, יודיע על כך המועמד ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ואם ביקש מהיושב ראש לקבוע כי אין עם העבירה שבשלה נידון משום קלון, יצרף לבקשה את כתב האישום, פסק הדין וכל חומר אחר הנוגע לענין; ההודעה, הבקשה והחומר המצורף יוגשו ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בתוך 7 ימים מיום שפסק הדין נעשה סופי;

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייתן את החלטתו בתוך 10 ימים מיום הגשת הבקשה והחלטתו תהיה סופית; החליט היושב ראש כי יש בעבירה משום קלון, יורה על פרסומה בדרך שיקבע;

(ג) החליט היושב ראש כי יש בעבירה משום קלון ונבחר המועמד כחבר המועצה, לא יתחיל לכהן כחבר המועצה ושמו יימחק מהרשימה; על החלטת היושב ראש תפורסם הודעה ברשומות;

ד ב ר י ה ס ב ר

למתן החלטה זו, 10 ימים מיום הבקשה. ההנחה היא כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יבצע את תפקידו נאמנה, ויעמוד במסגרת הזמן שנקבעה.

בשים לב למועד הבחירות (33 ימים לאחר הגשת רשימת המועמדים), קובע הסעיף מסגרת זמנים להגשת הבקשות - הבקשה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית תוגש 32 יום לפני הבחירות, החלטת יושב ראש הועדה תינתן עד 12 יום לפני הבחירות. אם פסק הדין ניתן לאחר שהוגשה רשימת המועמדים תוגש הבקשה 7 ימים לאחר שפסק הדין נעשה סופי, והחלטת יושב ראש הועדה תינתן, כאמור, בתוך 10 ימים. מוצע כי החלטות יושב ראש הועדה יפורסמו ברשומות.

במקרה שבו נידון אדם למאסר בפועל בתקופה שלאחר יום הבחירות ועד תחילת כהונתו, מוצע לחייבו להודיע ליושב ראש הועדה כדי שיכריע אם יש בעבירות משום קלון. אם החל לכהן, תישלח לו הודעה על התפנות מקומו, הוא ייחשב פסול מלכהן מיום החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

סעיף דא המוצע נקבע, כי מי שרוצה להיות מועמד, על אף שאינו זכאי להיבחר בשל מאסר כאמור, רשאי להגיש ליושב ראש הועדה בקשה, בצירוף כל חומר הנוגע להשעתו, כדי שיקבע כי אין בעבירות שבהן הורשע משום קלון. החלטת יושב ראש הועדה תהיה סופית ותימסר לפקיד הבחירות, כדי שיופעל על פיה וימחק או יבדל את השם ברשימת המועמדים, לפי הענין.

מוצע כי מועמד אשר נידון לתקופה של שלושה ימים מאסר בפועל לאחר הגשת רשימת המועמדים לפני מועד הבחירות, יודיע על כך ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, כדי למנוע מצב שבו המועמד הורשע יהיה צינור המידע היחיד, מוצע לעגן את תפקידו של פקיד הבחירות לדרוש ממועמד להגיש לו בקשה, אם הסתבר לו ממקורות אחרים כי מי שנכלל ברשימת המועמדים נידון למאסר בפועל לאחר הגשת רשימתו.

לבקשת המועמד יהיה מוסמך יושב ראש הועדה ועליו כי אין בעבירה קלון. מוצע לקבוע מסגרת זמן

(4) (א) נידון מי שנבחר כחבר המועצה למאסר בפועל כאמור בסעיף 7(ב), בתקופה שלאחר יום הבחירות ועד ערב יום תחילת כהונתו, יודיע על כך ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית: הוראות פסקה 2(א) ו-7(ב) יחולו לענין הבקשה, ההחלטה בבקשה והפרסום;

(ב) ההליט יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי יש עם העבירה משום קלון וטרם התחיל הנבחר לכהן כחבר המועצה, יחולו הוראות פסקה 3(ג), החל לכהן, יחולו הוראות סעיפים 120(9) ו-123א(ד) ו-7(ה) לפקודת העיריות או ההוראות הנוגעות לענין זה, לפי פקודת המועצות המקומיות;

(5) הוראות פסקה 4(4) יחולו בשינויים המחויבים גם על מועמד שנודון כאמור באותה פסקה הכלול ברשימת מועמדים שנציגיה נבחרו למועצה אף אם טרם החל לכהן בפועל.

(6) נוכח פקיד הבחירות בהתאם לראיות שהובאו לפניו להנחת דעתו שמועמד נידון למאסר בפועל כאמור בסעיף 7(ב), ולא הצהיר על כך לפי פסקה (1) או לא הודיע על כך לפי פסקה (3), ידרוש פקיד הבחירות מן המועמד כי יגיש לו תצהיר לענין סעיף 7(ב)."

(4) בסעיף 39ב, הפסקה החל במילים "לפי חוק הבחירות" ער "התשכ"ט-1969" - תימחק.

2. בחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988³ (להלן - חוק המועצות האזוריות) -

(1) בסעיף 4, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) זכאי להיבחר לראשות המועצה אורח ישראלי הזכאי להיבחר לחבר המועצה."

3. בחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה) (תיקון מס' 2), התשנ"ח-1998⁴, בסעיף 4 -

(1) בפסקה (2), בסעיף 6(ב) החדש, פסקה (3) - תימחק;

תיקון חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה)

תיקון חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה) (תיקון מס' 2)

דברי הסבר

לפסקה (4):

קובע כי "זכאי להיבחר לראשות המועצה אורח ישראלי שביום הבחירות הוא בן 21 שנים ומעלה ושמקום מגוריו הקבוע הוא באותו יום ובתקופה של ששת החודשים שקדמו לאותו יום, בתחומי המועצה האזורית".

כיום אין חובה לפי החוק שיושב ראש המועצה יהיה בשיר להיבחר למועצה היות ועל מועמד לחברות במועצה חלים שורת תנאים לעומת מועמד לראשות המועצה הצריך רק למלא תנאי אזרחות וגיל. מוצע להחליף סעיף קטן זה בהוראה אשר תחיל את התנאים הקבועים לגבי הזכאות להיבחר כחבר מועצה, ואת בדומה לדין הקיים לגבי בחירת ראש רשות מקומית

סעיף 39ב לחוק הבחירות קובע כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי לקבוע כי רשימת מועמדים שהוגשה לפי חוק זה היא רשימה המנועה מלהשתתף בבחירות. כיוון שמוצע להוסיף את ההגדרה "ועדת הבחירות המרכזית", אין צורך באזכור החוק ועל כן יש למחוק.

סעיף 2 (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988, לחוק המועצות האזוריות

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 213.

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 149.

(2) בסעיף 4, בסעיף 116 החדש, במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) סעיף 16 - בטל".

בפקודת העיריות⁵ -

תיקון פקודת
העיריות

(1) בסעיף 24(א), אחרי "יתחילו לכהן 21 ימים לאחר יום הבחירות" יבוא "למעט מועמד ששמו נמחק לפי סעיפים 7 ו-7א לחוק הבחירות";

(2) בסעיף 120, במקום פסקה (8) יבוא:

"(8) מי שהורשע בפסק דין סופי, בין אם העבירה נעברה בזמן שהיה חבר המועצה ובין אם העבירה נעברה לפני כן, ובלבד שפסק הדין נעשה סופי לאחר שהחל לכהן, וקבע בית המשפט שיש בעבירה משום קלון";

(9) מי שיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית קבע כי יימחק שמו מרשימת המועמדים לפי סעיפים 7 ו-7א לחוק הבחירות;

(10) מי שנידון למאסר כאמור בסעיף 7(ב) לחוק הבחירות ולא הגיש בקשה לפי הוראות סעיף 7א".

(3) אחרי סעיף 120 יבוא:

120א. גזר בית המשפט את דינו של חבר מועצה בשל עבירה פלילית יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; לא קבע כאמור, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, בתוך 30 ימים מיום מתן גזר הדין, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; החלטת בית המשפט לענין קלון ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

קביעת קלון
על ידי
בית המשפט

דברי הסבר

לפסקה (2):

סעיף 120 לפקודת העיריות קובע מי הם הפסולים לכהונה כחברי מועצה. מוצע לקבוע במקום פסקה (8), הוראות נוספות לפסלות מועמדים ולפיה, פסול לכהונה מי שעבר עבירה שלגביה קבע בית המשפט כי יש בה משום קלון, בעת היותו חבר מועצה או לפני כן, אם פסק הדין נעשה סופי לאחר שהחל לכהן. מוצע להוסיף כי פסול לכהן מי שיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית קבע כי שמו יימחק מרשימת המועמדים, גם אם החל בינתיים לכהן, וכן מי שנידון למאסר בטרם החל לכהן ולא הגיש בקשה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כדי שיקבע כי אין בעבירה משום קלון.

לפסקה (3):

מוצע להוסיף את סעיף 120א, המטיל על בית המשפט אשר גזר את דינו של חבר מועצה בשל עבירה פלילית לקבוע אם יש בעבירה משום קלון, זאת בניגוד למצב היום המתיר לבית המשפט שיקול דעת רחב בשאלה אם לדון או להכריע בשאלת הקלון. מוצע כי במקרה שבו בית המשפט לא הכריע בשאלה אם יש בעבירה משום קלון, יהיה רשאי היועץ המשפטי לממשלה לפנות לבית המשפט בחוך 30 ימים, ולבקשו להכריע בענין.

זאינה מועצה אזורית, כך שלא יהיה זכאי להיבחר או לכהן אם נידון לתקופת מאסר בפועל של שלושה חודשים לפחות על עבירות שיש עמן קלון נוסף על התנאים הנוספים החלים על המועמד.

ועיף 3 ביום כ"א בכסלו התשס"ג (26 בנובמבר 2002), ייכנס לתוקפו תיקון מס' 2 לחוק המועצות האזוריות (בחירות ראש המועצה), התשמ"ח-1988, במהלך חקיקת הצעת החוק נפלו טעויות שונות הללו מתוקנות כאן.

לפסקה (1):

סעיף 24(א) לפקודת העיריות קובע כי מועמדים בבחירות למועצה שפקיד הבחירות הכריז עליהם כמי שנבחרו חברי מועצה לפי סעיף 46 לחוק בשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 (להלן - חוק הבחירות), או שנבקעו כחברי המועצה בפרוטוקול נהל לפי סעיף 66 לחוק הבחירות, יתחילו לכהן 21 ימים לאחר יום הבחירות.

מוצע להכניס סייג ולקבוע, כי לא יתחיל לכהן מועד האמור מועמד ששמו נמחק בשל שנידון לתקופת מאסר בפועל העולה על שלושה חודשים, בעבירה שיש לה קלון, כפי שפורט לענין סעיף 1, פסקאות (2) ו-(3).

דינו מרינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

ענות חוק 2912, כ"ג בתמוז התש"ס, 26.7.2000.

(4) בסעיף 123א, בסופו יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), מי שפסול לכהן לפי סעיף 120(8), תפקע חברותו במועצה מיום שפסק הדין נעשה סופי, ומי שפסול לכהן לפי סעיף 120(9) - מהיום שבו קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי שמו יימחק מרשימת המועמדים.

(ה) על מי שפסול לכהן לפי סעיף 120(10) יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(כ), ואם הגיש בקשה לבית המשפט לביטול ההודעה, יושעה מחברותו במועצה עד להחלטת בית המשפט בבקשה."

(5) אחרי סעיף 123א יבוא:

123ב. (א) מי שהורשע בפסק דין, בין אם העבירה נעברה בזמן שהיה חבר המועצה ובין אם העבירה נעברה לפני כן ובלבד שגור הדין ניתן לאחר שהחל לכהן, וקבע בית המשפט לפי סעיף 120א, שיש בעבירה משום קלון יושעה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו והוראות סעיף 125 יחולו; מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים.

הוראות לענין עבירה שיש עמה קלון

(ב) חזר חבר המועצה למלא את משרתו לאחר שזוכה בערעור או לאחר שקבע בית המשפט כי אין בעבירה משום קלון, יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר המועצה מתוך רשימת המועמדים, ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולהיות לאחר מכן חבר מועצה מכוח הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב)."

(6) בסעיף 125(א), אחרי "שחרל מכהונתו" יבוא "או פקעה כהונתו".

5. בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975⁶ -

תיקון חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)

(1) בסעיף 7(ב)(1), אחרי "סעיפים 6" יבוא "7, 7א";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (5)

מוצע להסדיר מצב שבו מי שגור דינו ניתן לאחר שהחל לכהן, ובית המשפט קבע לפי סעיף 120א המצב כי יש בעבירה משום קלון, יושעה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי, ובמקומו יבוא הבא ברשימת המועמדים במקרה שבו זוכה חבר המועצה בערעור או שבערעור נקבע כי אין בעבירה משום קלון, יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר המועצה.

כדי לאפשר פיקוח ויישום ההוראה, מוצע יומצא למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים עותק מעותק מפסק הדין.

לפסקה (6)

סעיף 125 לפקודת העיריות מסדירה תלמי מועמדים במקרה שבו חבר מועצה חדל מכהונתו שנעדר משיבות שלא מחמת מחלה או שירות צבאי

לפסקה (4):

סעיף 123א לפקודת העיריות קובע, כי בנסיבות שבהן חבר מועצה הוא פסול מלכהן או שחדל לכהן, יודיע ראש העיריה או הממונה על התפנות מקומו. לאור הוראות הסעיף פסלותו של חבר המועצה היא מיום ההודעה על ההעברה מכהונה.

לעומת זאת, מי שפסול לכהן מאחר שנידון למאסר בפועל לתקופה של שלושה חודשים ומעלה, אך לא הודיע ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית על אף החובה האמורה בסעיף 7א לחוק הבחירות, תפקע כהונתו מיום מתן ההודעה על התפנות מקומו על ידי ראש הרשות או הממונה. קיבל הודעה על התפנות מקומו והגיש בקשה לבית המשפט לביטול ההודעה, יושעה מחברותו עד להחלטת בית המשפט.

⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 211.

(1) במקום כותרת השוליים, "פקיעת כהונה" יבוא "פקיעת כהונה מחמת קלון";

(2) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הורשע ראש רשות בעבירה פלילית בין אם העבירה נעברה בזמן שהיה ראש רשות ובין אם העבירה נעברה לפני כן, ובלבד שגזר הדין ניתן לאחר שהחל לכהן, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה משום קלון; לא קבע כאמור, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו בתוך 30 ימים מיום מתן גזר הדין, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע כאמור;

(א1) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים."

(3) בסעיף קטן (ב), במקום "החלטה להעביר ראש רשות מכהונתו או לסרב להעבירו" יבוא "החלטת בית המשפט לענין הקלון";

(4) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד "מכהונתו" יבוא "החליט בית המשפט שיש בעבירה משום קלון" ובמקום "רואים אותו כמושעה" יבוא "יושעה";

(5) בסופו יבוא:

"(ה) ראש רשות שלגביו קבע ראש ועדת הבחירות המרכזית כי לפי הוראות סעיפים 7 ו-7א לחוק הבחירות יש למחקו מרשימת

דברי הסבר

לערער קבע כי אין בעבירה משום קלון - יחזור לכהן כראש רשות.

עוד מוצע לקבוע, כי ראש רשות שלגביו נקבע כי יש למחקו מרשימת המועמדים בשל שנידון למאסר בפועל, כאמור בסעיפים 7 ו-7א המוצעים לחוק הבחירות, ולא הגיש בקשה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או שועדת הבחירות קבעה כי יש בעבירה משום קלון - תפקע כהונתו מיום שפסק הדין נעשה סופי או מיום ההחלטה, והוא יחדל לכהן כראש רשות. אם נעשה פסול מחמת הנסיבות האמורות בסעיף 10(א) (10) לפקודת העיריות, יחולו הוראות סעיף 123(א) ו-123(ב) לפקודה וכהונתו תפקע מיום ההודעה על התפנות מקומו, אשר תימסר בידי שר הפנים ואם הגיש בקשה לבית המשפט - יושעה עד ההכרעה בבקשה. פקעה כהונתו, ימונה לו ממלא מקום לפי סעיף 27 עד לבחירות המיוחדות לראש הרשות. הושעה ראש הרשות מכהונתו תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 26 שכן לא ידועה התקופה שבה לא יוכל ראש הרשות לכהן.

לפסקאות (3) עד (5):

מוצע להתאים את הנוסח של סעיפים 25(5), 26 ו-27 לחוק בחירת ראש הרשות וסגניו לשינויים המוצעים בסעיף 20.

שלא ברשות מוצע להחיל את ההסדר גם על חבר מועצה שכהונתו פקעה מחמת קלון, כך שבמקומו יבוא המועמד ששמו בא כרשימת המועמדים של אותו חבר אחרי שמות המועמדים שנבחרו מתוכה בבחירות הקודמות למועצה.

סעיף 5 לפסקה (1):

מוצע לקבוע בסעיף 7(בא1) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), בתשל"ה-1975 (להלן - חוק בחירת ראש הרשות וסגניו), דין בסדרי בחירות, כי סעיפים 7 ו-7א המוצעים יחולו על בחירת ראש רשות וסגניו.

פסקה (2):

סעיף 20 לחוק בחירת ראש הרשות וסגניו מסדיר את נושא העברה מכהונה מחמת קלון. סעיף 20(א) קובע, כי בית המשפט יעביר את ראש הרשות מתפקידו אם קבע, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, כי בעבירה משום קלון. מוצע לקבוע במקום סעיף 20(א) הקיים, כי בית המשפט יקבע מיהומתו אם יש עילה משום קלון, וכי אם קבע כי יש בעבירה משום קלון, יושעה ראש הרשות מתפקידו, בלא צורך בהחלטה העברה מתפקידו, וימונה לו ממלא מקום עד שפסק הדין יתפוק סופי. אם זוכה בערעור או שבית המשפט

המועמדים, או שלא הגיש הודעה, או שלא הגיש בקשה כאמור
באותם הסעיפים תפקע כהונתו ויחדל לכהן כראש רשות והוראות
סעיפים 123א(ד) ו(ה) לפקודת העיריות יחולו בשינויים המחויבים,
ובלכך שהשר הוא שישלח את ההודעה לראש הרשות.

(ו) פקעה כהונתו של ראש רשות לפי סעיף קטן (ג) יהיה לו ממלא
מקום לפי סעיף 27 עד הבחירות המיוחדות; הושעה ראש רשות לפי
סעיף קטן (ג) תבחר המועצה ממלא מקום לראש רשות לפי סעיף 26;
זוכה בערעור או קבע בית המשפט של הערעור כי אין עם העבירה
שבה הורשע משום קלון יחזור לכהן כראש רשות.

(3) בסעיף 25, בפסקה (5), במקום "הועבר מכהונתו" יבוא "פקעה כהונתו";

(4) בסעיף 26(א), במקום "או 10" יבוא "10 או 20";

(5) בסעיף 27, אחרי המילים "או שחדל מכהונתו" יבוא "או שפקעה כהונתו".

חברי הכנסת: יהודית נאות, רומן ברונפמן, עוזי ברעם, אלי גולדשמידט, יעל דיון,
נעמי חזן, אברהם יחזקאל, יוסי כץ, לימור לבנת, סופה לנדבר, רוני מילוא,
אמנון רובינשטיין